

Jméno:

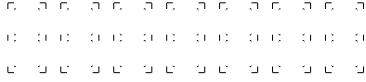
UČO:

líst

učo

body

Oblast strojově snímaných informací. Svě učo a číslo lístu vyplňte zleva dle vzoru číslic. Jinak do této oblasti nezasahujte.

0123456789

1. [0,5 bodu] Necht $\Sigma = \{a, b, c\}$. Mějme jazyk

$$L = \{w \in \Sigma^* \mid w \text{ začíná na } c \implies (\#_a(w) > \#_b(w) \vee 2 \mid \#_a(w))\}.$$

Dokažte pomocí Myhillovy-Nerodovy věty, že jazyk L není regulární.

Připomínáme, že $2 \mid \#_a(w)$ znamená, že 2 dělí $\#_a(w)$, tedy $\#_a(w)$ je sudé (párne).

Důkaz. Důkaz neregularity jazyka L provedeme pomocí Myhillovy-Nerodovy věty (konkrétně z tvrzení „Relace $\sim_L$ má nekonečný index $\implies L$ není rozpoznatelný deterministickým konečným automatem“). Chceme tedy dokázat, že $\sim_L$ má nekonečný index.

Uvažme nekonečně mnoho slov ve tvaru $s_n = ca^{2n+1}$ pro $n \in \mathbb{N}_0$. Ukážeme, že žádná dvě taková slova nepatří do stejné třídy rozkladu podle $\sim_L$ (tím ukážeme, že počet tříd rozkladu je nekonečný).

Uvažme tedy libovolná dvě slova $s_i = ca^{2i+1}$, $s_j = ca^{2j+1}$, kde $i, j \in \mathbb{N}_0$ a (bez újmy na obecnosti) $i > j$. Přiretžeme k těmto slovům slovo b^{2i} . Tím vznikají následující slova:

$$r_{ii} = s_i \cdot b^{2i} = ca^{2i+1}b^{2i}$$

$$r_{ji} = s_j \cdot b^{2i} = ca^{2j+1}b^{2i}$$

Slovo $r_{ii} = ca^{2i+1}b^{2i}$ patří do jazyka L , protože začíná na „c“ a $\#_a(r_{ii}) = 2i + 1 > 2i = \#_b(r_{ii})$. Současně ale slovo $r_{ji} = ca^{2j+1}b^{2i}$ do jazyka L nepatří, protože začíná na „c“, ale neplatí ani $\#_a(r_{ji}) > \#_b(r_{ji})$ ani $2 \mid \#_a(r_{ji})$. První požadavek neplatí, protože i a j jsou přirozená čísla a $i > j$, což dává

$$i > j \implies i \geq j + 1 \implies 2i \geq 2j + 2 \implies 2i > 2j + 1.$$

Pak ale $\#_a(r_{ji}) = 2j + 1 < 2i = \#_b(r_{ji})$. Zároveň $\#_a(r_{ji}) = 2j + 1$ zjevně není dělitelné dvěma.

Neplatí tedy $r_{ii} = s_i \cdot b^{2i} \in L \iff r_{ji} = s_j \cdot b^{2i} \in L$ a tím pádem platí $s_i \not\sim_L s_j$. Z toho vyplývá, že každé ze slov s_n pro $n \in \mathbb{N}_0$ patří do samostatné třídy rozkladu podle $\sim_L$. Tříd rozkladu je tudíž alespoň tolik, kolik je přirozených čísel, tedy nekonečně mnoho. Relace $\sim_L$ má nekonečný index, což znamená, že L není rozpoznatelný DFA, a tedy L není regulární. $\square$